

EGYHÁZI BESZÉD,

MELYET

az ujvidéki ev. reform. egyház

1890. MÁJUS 4-én TARTOTT

orgona-felavatási ünnepélyén

MONDOTT:

MOLNÁR HUGÓ

EV. REFORM. LEKÉSZ.

KÖZZÉTESZI AZ UJVIDÉKI EV. REFORM.
EGYHÁZ-TANÁCS.

KÖNYV- és KÖNYOMDA
FUCHS ÁGOSTON,
UJVIDÉKEN 1890.

Alapige: C Zsolt. 4; XCVIII

Zsolt 1. 4. 6.

„Jöjjetek be az Úr hajlékának kapuin
hálaadással, az ő pitvariba dicsé-
rettel.

Énekeljete az Úrnak új éneket, mert
csodadolgokat cselekedett.

Örömmel énekeljete. Trombitákkal s
kürtnek zengésivel zengjete a Je-
hova király előtt.“

Az öröm verőfényében a felolvasott igék eme szavaival üdvözöllek titeket, Istennek népe, keresztényen hűeim: „Jöjjetek be az Úr házána kapuin hálaadással, az ő pitvariba dicsérettel s énekeljete az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett.“

Ha a szent érzelmekkel teljes koronás dalnoknak — tapasztalva Istennek vele s népével közlött határtalan kegyelmét — volt oka Isten dicsőítésére: biztonyára van nekünk is ker-hűeim, s méltó, hogy mi is adjunk szívből hálát a mi jószágos Istenünknek rajtunk véghez vitt csodadolgaiért! Mert vajon reánk viradt volna-e ez örömnép nap is; énekelhetnénk-e ily nagy vigassággal; zenghetnénk-e

trombitákkal s kürtnek zengésével; dicsérhetnénk-e Istent **orgonával**: ha Ő meg nem áldotta volna törekvésünket; meg nem szentelte volna akaratainkat; meg nem erősítette volna reménységünket; ha be nem töltötte volna örömünket!

Sionnak bús fiai, ott a babyloni folyóvizek mellett fűzfákra függesztik legedűiket; szemeikből könnyek folynak alá, mert nem énekelhetik a Úrnak énekét! . . . De midőn a szabadulás vágya és reménye beteljesedik, megcsendül újra a már rég elhangzott ének, s a zengő kürtöknek érez-szava, a lelkesedés harsány hangjai, az örvendező népnek diadal éneke egy összeolvadt harmonicus accordokban ölelkezik. . . . S látva ez Istenben bízó s Istent féltő népnek szent örömét, azt mondták felölök a pogányok: „bizony csodadolgokat cselekedett ezekkel az Úr“!

Ünneplő szent gyülekezet! Úgy tetszik nekem mintha ti is ilyenmü örömet éreznétek szíveitekben, midőu orgonátok felavatási ünnepélyére ily szép számban egybegyűltetek. Ajkaitokról elhangzott ének is éppen úgy harsogott, mint a szabadság örömeinek vigadva zengő diadaléneke mely lelkesedésében csodadolgokat beszél!

Bizony csodadolgokat beszél! Mert a mit remélni is alig mertetek; a mi után szívetek, lelketek oly rég olta vágyott, az megtörtént, beteljesült: im itt áll e diszes orgona!

Három évtizednek leforgása alatt anyaszentegyházunk egészen új színbe öltözött. Tágas, boltíves templomunk égbe törekvő hármastornyával; benne e diszes szószék, a műfaragványnak valódi remeke; nagyságra s külső díszre a város középületei között is számottevő monumentalis paplak; a folyó tanév elején felépült harmadik iskola s a rendszerezített harmadik tanítói állás; most meg e méltósággal zengő diszes orgona — egyszóval a minden irányból felénk mosolygó újulás képei nem azt hirdetik-e, hogy „csodadolgokat cselekedett mi velünk az Úr“!

Ez istenes dolgokban való gyarapodástokat látva, mért ne szólhatnék hát én, e gyülekezetnek lelkipásztora ez ünnepélyes alkalommal így: „Jöjjetek be az Úr házának kapuin hálaadással, az ő pitvariba dicsérettel s énekeljétek az Úrnak új énekét, mert csodadolgokat cselekedett. Örömmel énekeljétek. Trombitákkal s kürtnek zengésével zengjétek a Jehova király előtt.“

Ker. hiveim! E lélekemelő ünnepélyen nem mondok semmi újat, semmi meglepőt, csak azt hirdetem hálattal szívvvel, hogy ezen **ujvidéki reformált gyülekezetnek, az egyház alakulásától kezdve e mai napig, mindig segítségül volt Úr s rajta csodadolgokat cselekedett.**

Az Úrnak e mi ve'ünk közlött segítségét, rajtunk véghezvitt csodadolgait akarom ez alkalommal feltüntetni. S míg ezt tenném, Te hozzád fordulok ah! nagykegyelmű Isten! ihlesd meg ajkimat s gyarló szavaimnak adj olyan erőt, hogy hallgatóim szívét, lelkét a Te csodadolgaidnak szemléltetésére alkalmassá tehessem.

* * *

Ker. hiveim! Édes magyar hazánk e kijáróküszöbén; Bács-Bodrogh vármegyének e határszélén, melyen túl már el hal a zengzetes magyar szó; itt ezen szabad királyi városban hol annyi nemzetiség és felekezet él — hála a jóságos Istennek! — békés egyetértésben s atyafiúi szeretetben, megvalósítva Krisztus urunk azon utasítását: arról ismernek meg mindannyiótokat hogy én tanítványaim vagytok, ha egymást szereténditek; — itt e szab. kir. városban, hol annyi felekezet és nemzetiség hozza kész szívvvel s telt kézzel a közjólét s közművelődés oltárára az anyagi és szellemi áldozatot; — itt e megtelepült helyen csak 3—4 évtizeddel is ezelőtt egészen más, a maitól elütő viszonyok uralkodtak. Szerényen sőt féltéken húzta meg magát még ekkor a magyar szó; itt az „ezüst Dunának nagy tükörén“ még akker nagyon kevés magyar szem pihent; nemzetiségek és felekezetek között még akkor tartózkodás bizalmatlanság, kizárolagos szükkeblűség; min-

den dolognak s minden kérdésnek a felkorbácsolt szenvedélyek általi élére állítása!

S a hol 3—4 évtizeddel ezelőtt ilyen nemzeti-ségi s társadalmi viszonyok uralkodtak, itt ebben a városban már kilencz évtizeddel ezelőtt, vagyis e századnak legelején egy maroknyi magyar református nép egyházat alkotott.

Kicsiny volt eleinte az egyház, kevés híveinek száma s nagyon kétes az egyház fennállhatása, annyival inkább tovább fejlődhetése, mert a különböző ajkú s vallású lakosok közé beékelte kevés számú magyar reformátusság a nagy jóindulat és rokon szenv hiánya mellett még saját szegénységével, a nyomorral, a nélkülözés el volt kénytelen küzködni.

De ennek daczára a kisdud-egyház híveinek száma, különösen Feketehegy, Omorovicza, Pacsér és Piros bács-bodrogh megyei községekből ide özönlő hitrokonok által egyre nőtt, szépen gyarapodott ugyannyira, hogy a szabadságharc közvetlen kitörése előtt már-már remélui lehetett, hogy a század elején elhintett mustármag egy enyhetadó terebélyes fává fog növekedni!

De a szép reménynek e gyöngye hajtását egy északi fagy semmivé tette! Dicsőséggel küzdött szabadságharcunkban a fölbujtott nemzetiségek előtt mi lett volna édesebb préda, mint a szegény, magyar, kálvinista egyháznak földulása, a református

hiveknek lemeszárólása, a megmaradottaknak földön futóvá tétele!

Igen! ama gyászos időben anyaszentegyházunk a porig sujtatott; egyházi épületeink megsemmisültek; anyakönyveink s szent edényeink a lángok martalékaivá lettek; apák maradtak gyermektelenül, gyermekek apátlanul, anyátlanul; az egyház tanító és lelkipásztor nélkül, Egy csillagtalan rémes éjj borult egyházunkra!

De e rémes, sötét éjszaka nem volt örök, csak tizenhárom esztendeig tartó. Ekkor a politikai viszonyok jobbrafordultával az isteni gondviselés egy oly lelkipásztort küldött e haldokló egyház fölélesztésére néhai **Mányoki Imre** személyében, ki a porból és hamuból teremtett egy új egyházat, erősebbet, dicsőbbet mint volt azelőtt! Kinek apostoli lánglelke égett izzó tüzrel az Úr nagy szerelme iránt; kinek vallásos érzése mély volt mint a tenger; vallásos kedélye tiszta, mint a csergedező patak; buzgalma elfogyhatatlan; alkotó ereje bámulatos; szívbősége, nemessége s lelkipásztori szelidsége oh! az ^{éjj} me^{szár}terü!

S ez az apostoli férfiú, az ujvidéki reformált egyháznak szeretett s nagyérdemű lelkése, néhai Mányoky Imre 1861—1865-ig terjedő időköz alatt összegyűjtött fillérekkel építtette e mi diszes templomunkat, egyházi épületeinket, a melyeken minden

darab kő, minden darab vakolat a hazai református testvérek áldozatkészségét s azon nagyérdemű néhai lelkésznek buzgóságát s alkotó erejét predikálják nekünk; hirdetik s hirdetni fogják az utánnunk következőknek is a „szeretetnek gyönyörűségét, a szentléleknek társaságát a szívből való könyörületes dolgokat!“

Oh! bizony a hazai magyar református testvérek szeretete s áldozatkészsége s ama boldogemlékezetű lelkésznek buzgósága nélkül talán még most is a porban és hamuban ülnénk!

Oh! ker. hiveim! érezve, hogy „mindedig segítségül volt nekünk az Úr“; tapasztalva önmagunkon Istennek „csodadolgait“ nem kell-e fölkiáltanom a koronás dalokkal: „Jöjjetek be az Úr házána kapuin hálaadással, az ő pitvariba dicsérettel s énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett. Örömmel énekeljétek. Trombitákkal s kürtnek zengésével zengjétek a Jehova király előtt!“

Anyaszentegyházunk tehát ama szenvedések és nyomorúságok első tűzpróbája után dicsőséggel emelé fel fejét s már a nyolczvanas évek elején ama szeretetnek gyönyörűséges épít

ményére, a szivből való könnyöreltességek isteni munkájára a koronát vélte fölvetetni a templomi orgona felállítatásával.

De az óhaj csak óhaj maradt, mert Istennek sujtoló keze egyházunkat újabb tűzpróbára tette, egy rettenetes csapást (filloxera) bocsátva reánk, mely az egyháznak majdnem kizárólag szőlőbirtokos hiveit vagyunkban, a napszámosokat keresetükben tette tönkre, semmisítette meg, talán egy emberöltőnyi időre. A szorgalmas családapának kezeiben megsemmisült a véres verejtékkel szerzett vagyon; a szegény napszámosnak kezeiből kihullott a kenyér, mert kiesett a munka, kiesett a kereset! Betüszereint betölt rajtunk Ezsaiás prófétának ama rettenetes jóvendölése: „elpusztittatik a bor, elpusztittatnak a szőlőtők, nem meteszetik meg és többé meg nem kapáltatik“!

De azért nem estünk kétségbe. Nem, mert Isten forgatja az egymásután következő dolgokat! Az a jóságos Isten, ki nem hagyta elveszni övét akkor, midőn bösz indulatok árja borította el egyházunkat, hazánkat, nemzetünket: az a jóságos Isten nem fogja elveszni hagyni egyházunkat az elemi csapások, az anyagi szerencsétlenségek között sem! Nem, mert „hív és igaz az Isten, ki nem hagy minket feljebb késértetni, mint a hogy elszenvedhetnénk“!

Se hittel teljesedve énekeljük: „azért a mi szivünk meg nem rendülne, ha a hegyek a tengernek közepébe bedölnének“; e hittel zengik ajkaink: „erős várunk nekünk az Isten“!; e hittel eltelve mondjuk az apostollal: „nyomorgattattunk, de nem szorítottunk meg, s anyargattattunk de nem estünk kétségbe“!

Hogy nem estünk kétségbe; hogy Istenbe vetett hitünk, bizodalunk és szeretetünk meg nem ingott, mutatja szeretett hiveimnek azon istenes buzgósága, melyel az Úrnak e szent hajlékába ez áhitat emelő eszközt, e 12 sósó s 7 ped. változatú díszes orgonát 2200 frtnyi költséggel beállította!

S ezen istenes buzgóságban, s áldozatkész szeretetben legelső helyen kell hogy említsem ama kegyes, vallásos lelkű özvegy nőt, néhai Tóth Éva asszonyt, ki végrendeleti hagyományában egy tekintélyes összeggel vetette meg alapját e mi Istent dicsőítő orgonánknak!

Majd azon orgonalap gyarapítása s így régi vágyunk megvalósíthatása végett, elsőben is hozzátok fordultam szeretett hiveim s Pál apostol szavaival kértelek titeket: „¶a valami keresztényeni intésnek helye vagyon bennetek, ha a szeretetnek valami gyönyörüsége, ha a szentléleknek valami

társasága, ha valami szivből való könnyörületességek vagynak bennetek: teljesítsétek be az én örömet“. — Kértem és zörgettem. Kértem tőletek ama vékabeli lisztből, egy cseppet ama korsó olajából. S Istenné legyen a hála és dicsőség eme reménységemben, rólatok alkotott mggyőződésemben meg nem szégyenültem, mert kérésemre a tehetősebb elhozta forintját, a szegény megtakarított krajezárját, a szegény özvegy asszony fillérjét!

Egy szélesebb körű adakozási felhívásomban bizalommal és reménységgel fordultam más vallású s nemzetiségű testvéreinkhez is, e nemes város összes nemes lelkű polgáraihoz valamint egyes vidéki, áldozatkészségükről ismeret hitrokonokhoz — mentesgül s egyszersemind adakozási alapul azon körülményt hozva fel, miszerint nagy és diszes templomunkhoz mért megfelelő nagyságú s kivitelű orgona felépíttetéséhez — az idők járása megnehezülvén felettünk — az anyagiakat illetőleg, önmagunkban erőtelenek, szegények vagyunk.

Bizalommal és reménységgel fordultam hozzájuk, reményemet helyezve az adakozásoknak megdönthetetlen s örök fundamentumára a szeretetre, mely szent Pál apostol szavaiként: „mindenket remél . . . és soha el nem fogy“.

S eme reménységemben sem szégyenültem meg,

mert valamint a közelmúltban, templomunk építésekor, úgy ez alkalommal is a testvéri szeretetnek s felebaráti áldozatkészségnek annyi szép jeleivel halmoztak el bennünket, a melyet nem csak hogy említés nélkül nem hagyhatok, de a hála és szeretet hangján mondok érette köszönetet!

Annak a jóságos Istennek pedig, a ki mindezeket eszközölte, ki megáldotta törekvésünket, ki betöltött minket végnélkül való örömmel, kinek csodadolgai láttatnak mi rajtunk — annak ne zeng-nénk-e dicséneket!?

„Oh! jöjjetek be az Úr házána kapuin hálaadással, az ő pitvariba dicsérettel s énekeljétek az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett. Örömmel énekeljétek. Trombitákkal s kürtnek zengésével zengjétek a Jehova király előtt.“!

* * *

És most nincs egyéb hátra, minthogy Istennek ajánlva e fenséges hangszert, istenizszteletünknek e kiegészítő eszközét, ünnepélyesen átadjam rendeltetésére: istenizszteleti használatra. —

Legyen áldott ezen Isten dicsőítésére szentelt szerény ajándokunk, melyet hálatalt szívvell ajánlunk Neked, oh! felséges Isten! S cselekedd oh Atyánk! hogy annak bűvös hangjainál növekedjék e gyülekezetnek hite, reménye, szeretete! — Har-

monicus melodiája zeugje e mi egyházunknak:
„Legyen a mi köfalainkban csendesség és jó békesség, a község közt egyenesség“ mert „ime, mely igen jó és mely gyönyörűséges dolog az atyafiaknak egyességben való lakozásuk“! —

És most jöjjetek ide, az Úr házána kapuin belől hálaadással ti, ez időszerint szerencsések, boldogok, megelégedettek! s orgonánk derült, vidám zengzete mellett énekeljétek nagy lelki örömmel:
„Im bejöttünk nagy örömmel, fel-séges Isten“! —

Jöjjetek be az Úr házána kapuin ti sorsüldözöttek, szerencsétlenek! az orgona biztató hangján azt zengi felétek: „Isten a mi remény-ségünk, midőn reánk tör ellenségünk“!

Jöjjetek be az Úr házána kapuin ti töredelmes szivek! s a bűnbánat égető könyei között, az orgona siró és panaszos hangján zokogjátok: „Oh! Isten ki a törődött szivet meg nem ítálad, sőt a bánatból ejtődött könyeket megszámlálad: kedveljed érzésimet“!

Jöjjetek be az Úr házána kapuin ti gyászba öltözöttek is! S ti megtört szívű édes apák, kesergő

édesanyák, kik ezt zokogjátok szünetlen: „Van-e olyan bánat, mint a mi bánatunk“?! — ti mély gyászba öltözött s „halál-készötte“ özvegyi fátyollal takart hitvesek, kiknek földi boldogsága csak oly röviden mulando volt mint az árnyék, a virág, mint a füst, a pára; — ti zokogva felsíró árvagyermek: „ne keseregjétek felettébb. mint a kiknek reménységök nincsen“! Lám, orgonánk diadalmas érczhangján azt zengi erős vigaszul ti néktek: „Hol van koporsó hatalmad? Hová lön halál fullánkod? — — — —
„Nincs már szívem félelmére, nézni sirom fenekére, mert látom Jézus példájából, milehet a holtak porából“!

Fenséges hangszer! keblünknek itt fakadt s tisztult érzéseit vedd lágy accordjaid szárnyaira s égbe törekvő melódiáddal vidd fel — — — fel — — — oda — — — a magasba!

Amen.

Kimutatása azon kegyes adományoknak, melyekből azujvidéki ev. reform. egyház templomi orgonája felállítatott.

Néhai Tóth Éva végrendeleti hagyománya 1500 ft. Ujvidék szab. kir. város 30 ft Ujvidéki takarékpénztár 25 ft; Ujvidéki előlegezési egyesület 10 ft. Ujvidéki szerb tak. pénztár 5 ft. Ujvidéki I-ső gőzmalmi társulat 10 ft. Cseh Ervin 50 ft. Petrovics Basilián 10 ft. Flatt Viktor 10 ft. Kolozsvári Sándor 5 ft. Horváth Sándorné szül. Csósz Zsófia 10 ft. Horváth Sándorné szül. Csósz Zsófia gyűjtése 18 fr. 10 kr. és 3 drb. szerb pénz. Szabó József és családja 10 ft. Baksa István és neje 5 ft Baksa Mihály 1 ft. Brézina Antal 3 ft. Vaderna Mihály 2 ft. Kovács István 50 kr. Kovács Sándor 1 ft Özvegy Becskéháziné szül. Szabó Éva 2 ft 50 kr. Kis Lajosné 1 ft. Schneider Frigyes 5 ft. Szmiha Kálmán 1 ft. Zsigmond Göntér 2 ft. Hartmann János 2 ft. Kopper György 5 ft. Korbay Károly 5 ft Szabó Lajos 2 ft. Balog Ilona 1 ft Szekeres Bálint 2 ft. Baksa János 2 ft. Cs. Balog János és neje Rohonyi Teréz 2 ft. Becskéházi István 2 ft. Nagy László 1 ft Varga Lajos 5 ft. Weitmann Frigyes 1 ft. Id. Tandori József 2 ft. Szatmári Samuél 2 ft. Kerekes Miklós 1 ft. If. Szabó István 2 ft. Kis János 1 ft. Tóth Dávid 1 ft. Becskéházi Zsuzsánna 1 ft. Balaton Sándor 2 ft. Valkai Sándor 1 ft, Fazekas Zsuzsána 50 kr. Bálint Ferencz 1 ft. Drenyák Éva 50 kr. Kis Lajos 1 ft. Horváth Gábor és neje 1 ft. Bányai Lajos 2 ft. Tandori Jánosné 50 kr. Bányai János és neje Mészáros Júliánna 1 ft. Simon Nándor és neje Belányi Maria 2 ft. Rániszavlyovits György 1 ft. Csipő György és neje. Somogyi Juliánna 2 ft.

Csipő János 1 ft. Stadler Jakab 5 ft. Göz András 1 ft. Balog János 3 ft. Varga Ferencz 2 ft. Sörös Mihály 2 ft. Dr. Kameniczki Sándor 1 ft. Horváth Mihály 1 ft. Malatinszki Imre és neje Majsai Maria 5 ft. Balaton György 2 ft. Fekete István 2 ft. Pap Judit 50 kr. Id. Somogyi András 5 ft. Futó Fábián 1 ft. Id. Tandori Sándor 30 kr. Bierman Frigyes 2 ft. Kármán József 1 ft. Pál Ferencz 2 ft. F. Kovács József 50 kr. Nagy Éva 2 ft. Földi Lajos 2 ft. Biro János 50 kr. Szabó József 5 ft. Klein Mór 1 ft. Spitz Mihály 1 ft. Tóth András 2 ft. Tandori Sándor 2 ft. Öz. Juhász Jánosné 1 ft. Tandori Mihály 2 ft. Peák Béla 5 ft. Gosztovits Pál 3 ft. Szalay Lajos 3 ft. Dr. Rottmann M. 1 ft. Vukicsevics 3 ft. Zombori László 3 ft. Radovanovits 3 ft. Dr. Kohn Károly 2 ft. Raics Koszta 5 ft. Dr. Pavlovits István 3 ft. Pressburger Gabor 3 ft. Mányoki Imre 1 ft. Szabó Lajos 1 ft. Id. Palánki Károly 67 kr. Id. Tandori József és neje Kovács Erzsébet 2 ft. Özvegy Körtvélyesi Dánielné 1 ft. Kovács Mihály 1 ft. Cséki Dávid 2 ft. If. Marecsko Mihály 50 kr. Majsai Lajos 1 ft. Biro Sandor 50 kr. Zimmermann testvérek 2 ft. Szabó Péter 2 ft. Fűrő László 2 ft. Kubanyik Ferencz 2 ft. 50 kr. Lemaity György 3 ft. Kniesel János és neje Bertók Katalin 5 ft. Dr. Ognyanovics 2 ft. Ujhelyi András 1 ft. Barta Sándor 1 ft Nagy Sándor 1 ft. Boda Mihály 1 ft. Kovács Gábor 2 ft. Búzás János 2 ft. If. Somogyi Mihály 50 kr. Jámbor Nagy János 1 ft. Lehr Keresztély 2 ft. Özvegy Drenyák Imréné 1 ft. Drenyák János 1 ft. If Drenyák Imre 1 ft. Drenyák András 2 ft. Tibai Sándor 1 ft Özvegy Fejér Józsefné 2 ft. Beresényi Jolán 1 ft Varga Júliánna 1 ft. Varga Béni 1 ft. Kozma Béla 50 kr. Csete Bálin 50 kr. Bakay Károly és neje 1 fr. Molnár Mihály 1 fr. Molnár Miklósné 1 fr. Tóth Sándor 2 fr. Trepák János 1 fr. Erdős Katalin 1 fr Szolga Istvánné 1 fr. Pajevics 1 fr. Zapletál Károly 1 fr. Molnár

Jozsef 1 fr. Beck Emil 1 fr. Mártonffy Dezső 1 fr. Földvari József és neje Sándor Mária 2 fr. Özv. Cséki Sára 25 kr. Medurics 30 kr. Jovanovics 30 kr. Pécsi P. István 5 fr. Ertl J. 2 fr. Sztratimirovics 2 fr. Schreiber Otto Antal 2 fr. Mészáros Gáspár 2 fr. Tusell 2 fr. Weinfeld 1 fr. Tapavicza 50 kr. Duhek 1 fr. Pétervári Sándor 2 fr. Angyal 50 kr. Kugler 50 kr. Weinberger 50 kr. Dr. Balla Emil 1 fr. Kungl A. 50 kr. Vukovics 50 kr. Silics 20 kr. Id. Bachman 20 kr. Kellér István 2 fr. Häfner Károly 5 fr. Dr. Jojkics M. 2 fr. Jakab János 2 fr. Gellér Mihály 1 fr. Miski Móricz 10 fr. Wigandt Arthur 2 fr. If. Körtvélesi Dániel 50 kr. Simon Sándor 1 fr. Id. Balaton István 1 fr. Fehérvári Illés 1 fr. Pál János és neje Sörös Zsuzsánne s fiuk István 3 fr. Idős Somogyi Jánosné 50 k. Kovács Gáborné 1 fr. Szekeres Imre 50 kr. Sárközi Bálint 1 fr. Lányi Béla 2 fr. Nagy Péter 2 fr. N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. N. N. 50 kr. Geisler 1 fr. Ifjú Jójárt János gyűjtése 24 fr. 20 kr. Kövály Alajos gyűjtése 3 frtnyi adományával együtt 26 fr. 70 kr. Fodor Antal 1 fr. Kelecsényi Hugó gyűjtési 3 frtnyi adományával 24 fr. 29 kr. Inotai Abel gyűjtése 5 frtnyi adományával együtt 17 fr. 50 kr. Id. Baksa József 1 fr. Kis József 1 fr. Özv. Bódi Józsefné 1 fr. Balaton Illés 1 fr. Szathmari Katalin 1 fr. Özv. Balaton Jánosné 50 kr. If. Varsányi Lajos 20 kr. Balog József 1 fr. Szabó János 1 fr. Cs. Balog János gyűjtése 125 fr.

Midőn egyházam nevében a jóságos szivü s áldozatra kész kegyes adakozóknak szives adományaikért köszönetet mondok, el nem mulaszthatom, hogy hálaammal ne adózzam egyházunk azon fenkölt lelkü tagjainak, kik a gyűjtési munkában oly kiváló egyházas buzgósággal fáradoztak; így: **Peák Béla** kir. járásbíró, **Kolozsváry Sándor** főszolga-

bíró, **Kövály Alajos** kir. törvényszéki iroda igazgató, **Cs. Balog János** iparos, **Haller Jozsef** városi tanácsnok, **Ifjú Jójárt János** kir. törvényszéki jegyző, **Szabó József** iparos, **Kelecsényi Hugó** kir. mérnök, **Jnotay A.** ferencz-csatornai felügyelő, **Lányi Béla** honvédszázados.

A minden áldások Istene, ki nézi az adakozót titkon és megfizet neki nyilván, adja meg az adakozásoknak bőséges jutalmát!

Ujvidéken, julius hó, 1890.

Molnár Hugó
ev. reform. lelkész.

A gyűjtő ívek megörzés végett az egyházi levéltárba helyeztettek el.

